

РЕШЕНИЕ

№ 37786

гр. София, 14.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 66 състав, в
публично заседание на 16.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мирослава Йорданова-Великова

при участието на секретаря Ася Лекова, като разгледа дело номер **3469** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 27, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) вр. с чл. 145 – 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано по жалба на Министерство на образованието и науката /МОН/, представлявано от Й. Й., пълномощник, ръководител на проект „Обновяване и модернизация на регионалната образователна инфраструктура чрез подобряване на материално-техническата база на 15 държавни и професионални гимназии в системата на МОН в област С.-град“ срещу Решение № РД-02-36-253 от 14.02.2024 г. на заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на Управляващия орган (УО) на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, с което на жалбоподателя е определена финансова корекция в размер на 10 на сто от допустимите разходи по договор за обществена поръчка № BG16RFFOP001-3.002-0016-C02-S-2 от 13.01.2020 г. с изпълнител „ТЕВА“ ДЗЗД, с предмет на договора „И.-проектиране, авторски надзор и изпълнение на СМР за модернизация на образователната инфраструктура за обект Софийска гимназия за хлябни и сладкарски технологии, равняващи се на 50 210,09 лв. спрямо размера на допустимите разходи за обекта от 502 100,86 лв. с ДДС.

В жалбата се излагат доводи за незаконосъобразност на процесното решение. Излагат се твърдения, че решението е незаконосъобразно в частта, с която е наложена финансова корекция по сигнал за нередност № 2279, свързан с изпълнението на договор № BG16RFFOP001-3.002-0016-C02-S-2/13.01.2020 г., отнасящ се до обекта „Софийска гимназия по хлябни и сладкарски технологии“. В жалбата се твърди, че решението е постановено при липса на надлежна правна

мотивировка, тъй като е посочено неправилно и неотносимо правно основание – вместо приложимото Приложение № 1 към чл. 2, ал. 2 от Наредбата за нередностите е цитирано Приложение № 2, както и несъществуваща разпоредба от отменения ЗУСЕСИФ, което според жалбоподателя представлява съществено нарушение на чл. 73, ал. 1 ЗУСЕФСУ и чл. 59, ал. 2, т. 4 АПК. Навеждат се и възражения относно фактическите констатации, като се поддържа, че необосновано е прието наличие на лошо изпълнение на договора и нарушение на принципите на добро финансово управление по чл. 4, § 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, при положение че строителството е извършено качествено, целите на проекта са постигнати, а контролът е упражняван в съответствие с нормативните изисквания. Посочва се още, че определянето на крайно недостатъчен бюджет за изпълнение на проекта е резултат от действията на самия Управляващ орган при утвърждаване на насоките за кандидатстване, а не от поведението на бенефициента, който е осигурил допълнително национално финансиране за постигане на целите. Жалбоподателят твърди и че изложените във възражението му доводи не са обсъдени в процесното решение, поради което моли същото да бъде отменено като незаконосъобразно.

В съдебно заседание жалбоподателят – Министерство на образованието и науката, редовно призован, се представлява от юрк. Й., който поддържа жалбата по съображения, изложени в нея. Претендира напразните по делото разноски за държавна такса, такса за допуснатата експертиза и юрисконсултско възнаграждение. В писмени бележки, депозиран на 29.09.2025 г., излага подробни съображения за основателност на жалбата.

Ответникът – Ръководител на УО на ОП „Региони в растеж 2014-2020“, редовно призован, се представлява от юрк. Д., която оспорва жалбата и заявява искане за нейното отхвърляне като неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща представител.

Административен съд София - град след като обсъди доводите на страните, прецени представените по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и извърши проверка на оспорения акт в съответствие с разпоредбата на чл. 168 АПК, за да се произнесе съобрази следното от фактическа страна:

Административното производство по налагане на финансова корекция е образувано въз основа на сигнал за нередност, регистриран под № 2279 в Регистъра на сигнали и нередности в Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ на Министерството на регионалното развитие и благоустройството на Република България /МРРБ/.

Сигналът е относно нарушения, свързани с нарушаване принципа на добро финансово управление на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16RFOP001-3.002-0016 „Обновяване и модернизация на регионалната образователна инфраструктура чрез подобряване на материално-техническата база на 15 държавни професионални гимназии в системата на МОН в област С.-град“, с бенефициент МОН, финансиран по ОПРР 2014-2020.

Засегнати са части от изпълнението на договор № BG16RFOP001-3.002-0016-C02-S-2 от 13.01.2020 г. с изпълнител „ТЕВА“ ДЗЗД на стойност 2 012 128,14 лв. без ДДС, с предмет на договора: „И. - проектиране, авторски надзор и изпълнение на СМР за модернизация на образователната инфраструктура на Професионална гимназия по транспорт и енергетика „Х. Форд“, [населено място], на Софийска гимназия по хлебни и сладкарски технологии и на Професионална гимназия по аудио-, видео- и телекомуникации „А. С. П.“, [населено място]”.

Обект на сигнала е изпълнението на обект - Софийска гимназия по хлебни и сладкарски технологии.

От фактическата обстановка, описана в процесното решение, както и от събрания по делото

доказателствен материал се установява, че на 16.06.2023 г. чрез ИСУН 2020 е подадено искане за междинно плащане по проект „Обновяване и модернизация на регионалната образователна инфраструктура чрез подобряване на материално-техническата база на 15 държавни професионални гимназии в системата на МОН в област С.-град“, с бенефициент Министерство на образованието и науката. С представения пакет отчетни документи е поискано окончателно разплащане на изпълнените строителни дейности за обект „Софийска гимназия по хлебни и сладкарски технологии“. За обекта на интервенция е издадено Разрешение за ползване № СТ-05-690/21.12.2022 г.

Съгласно заповед № РД-02-36-775/28.06.2023 г. на главен директор на Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ в периода 03-04.07.2023 г. беше извършена непланирана проверка на място във връзка с подаденото искане за междинно плащане с рег. № 3/16.06.2023 г. Обхватът на проверката на място е посещение на приключен и отчетен в искане за междинно плащане № 3 обект „Софийска гимназия по хлебни и сладкарски технологии“, проверка на изпълнените СМР и проверка на финансово-счетоводната документация по проекта. По време на проверката на място е констатирано неизпълнение на основни ангажименти на бенефициента относно фактическото изпълнение на проекта за конкретния обект на интервенция - „Софийска гимназия по хлебни и сладкарски технологии“. Направените констатации са включени в констативния протокол от проверката на място (приложен), който е подписан от представителите на бенефициента без забележки.

Съгласно заповед № РД-02-36-1034/15.09.2023 г. на главен директор на Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ на 18.09.2023 г. е извършена непланирана проверка на място. Обхватът на проверката на място е проследяване на препоръки от предходната проверка на място. По време на проследяващата проверка на място беше съставен констативен протокол (приложен), с който се установява степента на изпълнение на препоръките от предходната проверка на място, като за неизпълнените препоръки е определен нов срок за изпълнение - 21.09.2023 г. Констативният протокол е подписан от представителите на бенефициента без забележки.

С кореспонденции в ИСУН 2020 с рег. № BG16RFOP001-3.002-0016-C06-M156/21.09.2023 г. и № BG16RFOP001-3.002-0016-C06-M158-A001/05.10.2023 г. бенефициентът е представил доказателства за отстраняване на констатираните несъответствия, но от приложения доказателствен материал УО на ОПРР не добива разумна увереност за отстраняване на част от констатациите, отправени в констативния протокол от проверката на място, както следва:

- обособените санитарни помещения за хора с увреждания на първи, втори и трети етаж не отговарят на изискванията на Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания;
- предвидените по проект противопожарни врати в сутерена не са изпълнени;
- помещения с № 1, 2, 7, 8, 9 и 14 в подпокривния етаж на сградата са запечатани по нареждане на представител на противопожарната служба и не следва да се използват поради неизпълнение на необходимите противопожарни изисквания;
- не е изпълнена топлоизолация по наклонените участъци (скатове) на покрива на сградата;
- предвидените по проект ремонт на помещение за ГРТ и помещения № 3 и № 4 в подпокривния етаж не са изпълнени;
- с лошо качество са изпълнени следните видове СМР - асфалтовата настилка в двора на училището; в ремонтираните санитарни помещения, южната част на сградата, са налични следи от течове, тавани и стени на помещения, незавършени стени около тръби на първи етаж,

незавършен участък от настилка;

- вследствие извършване на строително-ремонтните работи на обекта на интервенция са повредени тротоарната настилка, входно стъпало и отводнителните решетки пред входа на училището, които повреди не са отстранени.

Следва да се отбележи, че съгласно насоките за кандидатстване, конкретният бенефициент носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването ѝ в качеството му на възложител по проекта. Установените пропуски при реализацията на проекта не осигуряват съответствието на обекта на интервенция с изискванията на чл. 169, ал. 1, т. 3 от ЗУТ за достъпност и безопасност на експлоатация.

Конкретни цели на процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP001-3.002 „Подкрепа за професионалните училища в Република България” е подобряване качеството на образователната среда и повишаване на нейната привлекателност чрез обновяване на материалната база и инфраструктурата, изпълнение на предвидените мерки за енергийна ефективност и постигане на заложените енергийни характеристики на сградите. Основна цел е подобряване достъпа на хора с увреждания и осигуряване на равен достъп до качествено образование.

Установените пропуски при изпълнението на проекта поставят под съмнение постигането на основните цели на настоящия проект и реализация на конкретни резултати - подобро качество на образователната среда и повишаване на нейната привлекателност, постигане на изискуемите енергийни характеристики на сградите, подобряване достъпа на хора с увреждания и осигуряване на равен достъп до качествено образование.

С оглед гореизложеното, сигнализът счита, че констатираните по-горе несъответствия поставят под съмнение постигането на основните цели на настоящия проект, реализацията на конкретните резултати и осигуряване на устойчивост на направените инвестиции. Това представлява съществено нарушение на принципа за добро финансово управление и поражда съмнение за нередност, за което УО на ОПРР, съгласно чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ, би могъл да наложи финансова корекция съгласно Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове.

В процесното решение е посочено, че установеното нарушение представлява нередност по т. 2 „Нарушаване на принципите по чл. 4, параграф 8, чл. 7 и 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013“ от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 2 от Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕСИФ, приета с ПМС № 57 от 28 март 2017 г. (в сила от 31.03.2017 г.).

Установеното нарушение, допуснато от бенефициента МОН е по чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ и чл. 1, 4 и 96 от Приложение Е2 - ОБЩИ УСЛОВИЯ към договора за БФП, както и чл. 20, т. 5, т. 6 и т. 7 от ЗПФ.

Въз основа на гореописаното е наложена финансова корекция в размер на 10% от допустимите разходи по Договор № BG16RFOP001-3.002-0016-C02-S-2 от 13.01.2020 г. с изпълнител „ТЕБА“ ДЗЗД на стойност 2 012 128,14 лв. без ДДС, с предмет на договора: „И. - проектиране, авторски надзор и изпълнение на СМР за модернизация на образователната инфраструктура на Професионална гимназия по транспорт и енергетика „Х. Форд“, [населено място], на Софийска гимназия по хлебни и сладкарски технологии и на Професионална гимназия по аудио-, видео- и

телекомуникации „А. С. П.“, [населено място]” – за обект - Софийска гимназия по хлебни и сладкарски технологии – 418 417,38 лв. без ДДС/502 100,86 лв. с ДДС, съгласно ценово предложение на изпълнителя.

По делото е назначена, изготвена, изслушана и приета Съдебно-техническа експертиза, както и Допълнителна съдебно-техническа експертиза, които отговарят пълно и ясно на поставените въпроси, така както са формулирани.

Съдът ще коментира експертните заключения при излагане на правните си изводи.

Предвид установеното от фактическа страна съдът намира следното от правна страна:

Жалбата е подадена от надлежна страна, за която е налице пряк и непосредствен интерес от обжалването, в срок. Предвид това съдът приема, че жалбата е процесуално ДОПУСТИМА.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-производствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Съгласно чл. 73, ал. 1 ЗУСЕСИФ, финансовата корекция се определя по основание и размер с мотивирано решение на ръководителя на управляващия орган, одобрил проекта. Видно от приложената по делото Заповед № РД-02-14-642/15.06.2023. лист 17/ на министъра на регионалното развитие и благоустройството, издадена на основание чл. 9, ал. 5 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и чл. 9, ал. 1 и 2 от Закона за финансовото управление в публичния сектор, заместник-министър А. Т.-Б. е оправомощена да ръководи и организира дейността на Управляващия орган на Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007-2013 г., Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г. и Оперативна програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. включително и документите, пряко свързани с процедури по нередности. С оглед на това съдът намира, че процесното решение е издадено от компетентен орган и няма основания по чл. 146, т. 1 АПК за обявяване на нищожността му.

Обжалваният административен акт е издаден в предвидената от закона писмена форма – чл. 59, ал. 2 от АПК, във вр. с чл. 73, ал. 1 от ЗУСЕСИФ. Оспореното решение е със съдържание посочено в чл. 59, ал. 2 от АПК, във връзка с чл. 73, ал. 1 от ЗУСЕФСУ. Административният акт е мотивиран с фактически и правни основания за издаването му, съгласно изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК. В оспорения акт са посочени приетите за установени от административния орган факти и доказателства въз основа, на които същите са установени. Фактическото основание за издаване на оспорения акт са установените нарушения на законодателството в областта на публичните финанси пряко свързани с обществените поръчки с цитирания по-горе предмет и с възложител. Решението съдържа конкретно посочени правни норми, които обосновават издаването му. Въз основа на това съдът приема, че не е налице самостоятелно основание за отмяна на оспорения административен акт по смисъла на чл. 146, т. 2 от АПК.

Съгласно чл. 73, ал. 2 ЗУСЕФСУ, преди издаване на решението за определяне на финансовата корекция ръководителят на Управляващия орган е длъжен да осигури възможност на бенефициера да представи в разумен срок, който не може да бъде по-кратък от две седмици, писмени възражения по основателността и размера на корекцията. В чл. 73, ал. 3 ЗУСЕФСУ е предвидено, че решението по ал. 1 се издава в едномесечен срок от представянето на възраженията по ал. 2, като в неговите мотиви се обсъждат представените от бенефициента доказателства и направените от него възражения. В настоящия случай не се спори, че

изискването на чл. 73, ал. 2 от ЗУСЕФСУ е спазено. Представени са възражения от страна на жалбоподателя, които са обсъдени от органа.

С оглед на горното съдът намира, че административният акт е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона писмена форма, при спазване на административно-производствените правила.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя, че е посочен грешен цифров израз на правната квалификация по т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 2. Факт е, че при издаването на акта е изписано т.2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 2, но е безспорно, че се касае за техническа грешка, доколкото УО на ОПРР е изложил подробни мотиви, които включват установената фактическа обстановка и съответстващата ѝ правна квалификация на констатираните нарушения. Обсъдени са и елементите от фактическия състав на нередността.

В настоящия случай УО е установил нередност по т. 2 „Нарушаване на принципите по чл. 4, параграф 8, чл. 7 и 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 2 от Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕСИФ, приета с ПМС № 57 от 28 март 2017 г. за извършени нарушения на бенефициента на чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕСИФ и чл. 1, 4 и 96 от Приложение Е2 - ОБЩИ УСЛОВИЯ към договора за БФП, както и чл. 20, т. 5, т. 6 и т. 7 от ЗПФ.

Съгласно чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ финансова подкрепа със средства от ЕФСУ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция на следните основания за нарушаване на принципите за добро финансово управление в съответствие с изискванията на чл. 33, чл. 36, параграф 1 и чл. 61 от Регламент (ЕС) 2018/1046.

Съгласно чл. 143, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общо приложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, държавите членки носят отговорност за разследването на нередностите и за извършването на необходимите финансови корекции и възстановяването на дължимите суми. Дефиницията за нередност е дадена в чл. 2, т. 36 от цитирания Регламент, според която това е всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

Чл. 2, т. 37 определя като „икономически оператор“ всяко физическо или юридическо лице или друг субект, които участват в изпълнението на помощта от европейските структурни и инвестиционни фондове, с изключение на държава-членка, която упражнява правомощията си като публичен орган. Доколкото в случая жалбоподателят МОН участва като бенефициер в изпълнението на помощта от Европейските фондове при споделено управление, същият несъмнено се явява икономически оператор, който може да бъде субект на извършена нередност по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент 1303/2013 г. В този смисъл първият елемент от фактическия състав на „нередността“ е налице.

Вторият елемент е действие или бездействие, което води до нарушението на правото на Европейския съюз или на националното право, свързано с неговото прилагане, а третият елемент

от фактическия състав на „нередността“ се изразява в настъпила вреда за общия бюджет на Европейския съюз или такава, която би могла да настъпи. Необходимо е да е налице и причинна връзка между извършеното нарушение /с действие или бездействие от стопанския субект – т.нар. икономически оператор/ и настъпването на вредата респ. такава вреда, която би могла да настъпи. Фактическият състав на „нередността“ следва да бъде доказан и обоснован от административния орган в проведеното административно производство по определяне и налагане на финансовата корекция. Наличието на нарушение не е достатъчно за определяне на финансова корекция, необходимо е да е изпълнен целият фактически състав на „нередност“ по смисъла на цитирания Регламент, за да може да бъде определена финансова корекция.

В тежест на административният орган е с оглед на чл. 170 ал. 1 от АПК да докаже, че има нарушения на правото на ЕС или националното законодателство, извършени от бенефициера по проведената обществена поръчка.

Материалната законосъобразност на акта за определяне и налагане на финансова корекция се свързва с проверка налице ли е соченото от органа основание за налагането ѝ, правилно ли е определен размерът при прилагане на пропорционалния метод и налице ли са пречки за настъпване на разпоредените последици.

Основанието за налагане на финансовата корекция в случая се свързва с наличието на нередност в резултат от допуснати от жалбоподателя и възложител по ЗОП нарушения на същия закон при провеждане на обществена поръчка. Установени са извършени нарушения, допуснати от бенефициера МОН, както следва: - чл. 70, ал.1, т.3 от ЗУСЕФСУ.

По отношение на съответствието на административния акт с материалноправните разпоредби на закона:

Съгласно чл. 143 (1) от Регламент № 1303/2013 (съответстваща на чл. 98 от Регламент № 1083/2006) и с оглед на чл. 152 (1) Регламент № 1303/2013, държавите-членки носят отговорност за разследването на нередностите и за извършването на необходимите финансови корекции и възстановяването на дължимите суми. А съгласно чл. 122 (2) от Регламент № 1303/2013 (чл. 70 (1) от Регламент № 1083/2006), държавите-членки предотвратяват, откриват и коригират нередностите и възстановяват неправомерно платените суми. Именно така формулирано задължението на държавите-членки изисква доказването на нередността.

Основанията за извършване на финансови корекции в националното законодателство са установени в чл. 70, ал. 1 от ЗУСЕФСУ, съгласно която разпоредба финансовата подкрепа със средства на ЕФСУ може да бъде отменена само на някое от лимитативно посочените правни основания. Следователно българският законодател е приел, че всяко от посочените в чл. 70, ал. 1 от ЗУСЕФСУ основания води до нарушаване на правото на Европейския съюз или на националното право, свързано с неговото прилагане, и има или би имало като последица нанасянето на вреди на общия бюджет на Съюза, като води до отчитане на неоправдан разход в общия бюджет.

Съгласно чл. 2, § 36 от Регламент № 1303/2013 "нередност" означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, което е свързано с прилагане на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагане на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасяне на вреда на бюджета на Съюза чрез изчисляване на неправомерни разходи в бюджета на Съюза. Следователно при определянето на едно действие или бездействие на икономически оператор, следва да се вземат предвид три елемента от обективна страна: 1) доказано нарушение на разпоредба на съюзното право, произтичащи от действие или бездействие на икономически субект (оператор); 2) нанасяне на вреда на общия бюджет на Европейските съюз, като се отчете

неоправдан/неправомерен разход в общия бюджет или вероятност за настъпване на такава вреда и 3) причинна връзка между нарушението и вредата.

По отношение на първият елемент от съдържанието на определението за "нередност" настоящият съдебен състав счита следното:

По делото не е спорно, че жалбоподателят – МОН е бенефициер по смисъла на ЗУСЕФСУ, респективно има качеството на икономически оператор, съгласно разпоредбата на чл. 2, § 37 от Регламент № 1303/2013, тъй като участва в изпълнението на проект, който е финансиран със средства от ЕСИФ, в качеството си на страна по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Именно в това си качество МОН е осъществило действия по възлагане на обществена поръчка за разходване на полученото безвъзмездно финансиране със средства от ЕФСУ по Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020 година. Безспорен е и фактът, че МОН е възложител по смисъла на ЗОП и съответно, че е проведена процедура по реда на ЗОП. При това положение МОН несъмнено се явява икономически оператор, който може да бъде субект на извършена нередност по смисъла на чл. 2, т. 36 от Регламент № 1303/2013. В този смисъл първият елемент от фактическия състав на "нередността" е налице.

Спорът по делото е във връзка с това да се установи, дали са налице вторият и третият елемент от съдържанието на понятието "нередност".

В процесният случай управляващият орган твърди, че е налице нарушение по чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ, което представлявало нередност по т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 2 от Наредбата за посочване на нередностите, представляващи основания за извършване на финансови корекции и процентни показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕФСУ, приета с ПМС № 57 от 28 март 2017 година (в сила от 31.03.2017 г.). По своята същност разпоредбата на чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ въвежда едно от основанията, при наличие на които следва да бъде отказана в пълен размер или частично финансовата подкрепа със средства от ЕФСУ. Чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ посочва като основание за определяне на финансова корекция нарушаване на принципите за добро финансово управление, които са в съответствие с изискванията на чл. 33, чл. 36, § 1 и чл. 61 от Регламент /Е. / 2018/1046, във вр. с чл. 4, § 8 от Регламент /Е. / № 1303/2013, както и с чл. 20, т. 5 и т. 6 от ЗПФ. Тази разпоредба няма спор, че е приложима по отношение на Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020 година с оглед действието на § 70 от ПЗР към ЗИД на ЗУСЕФСУ /ДВ, бр. 51/2022 г., в сила от 01.07.2022 г. /. От друга страна, актът който определя видовете нередности по смисъла на чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ е както е посочил и административният орган – Наредбата за посочване на нередности, представляваща основания за извършване на финансова корекция и процентни показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, приета с ПМС № 57 от 28.03.2017 г., като управляващият орган сочи, че нарушението попада в хипотезата на т. 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 2 от същата наредба. В тази връзка, съдът следва да отбележи, че тази наредба е изменена и допълнена с Постановление № 248 от 05.07.2024 година на Министерски съвет, обн. в ДВ, бр. 59 от 2024 г. С разпоредбата на § 1 от ПМС № 248 от 05.07.2024 година в наименованието на наредбата думите "Европейски структурни и инвестиционни фондове" се заменят с "Европейските фондове при споделено управление". Съгласно разпоредбата на § 13 от Преходните разпоредби към ПМС № 248 от 05.07.2024 г. до приключване на програмите за програмен период 2014-2020 г., съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане на най-нуждаещите се лица, програмите за европейско териториално сътрудничество, в които Република България участва за периода 2014-2020, Обща програма

"Солидарност и управление на миграционните потоци", фонд "Убежище, миграция и интеграция", фонд "Вътрешна сигурност" и "Резерва за приспособяване във връзка с последиците от Брекзит, разпоредбите на наредбата, отменени или изменени с това постановление, запазват своето действие по отношение на изпълнението, управлението и контрола на тези програми, с изключение на § 8 и 11, които се прилагат за производствата по определяне на финансови корекции по тези програми, започнали след влизане в сила на това постановление. В тази връзка, по отношение на процесния спор са приложими разпоредбите на Наредбата, действали преди влизане в сила на ПМС № 248 от 05.07.2024 година, тъй като проверката, свързана с разходването на средства от ЕФИФ е започнала преди влизане на § 11 от ПМС № 248 от 05.07.2024 година.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя, че УО на ОПРР е изписал в процесното решение нарушение на чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ, а не се е съобразил с вече актуалния ЗУСЕСИФ, доколкото в пар. 1 от ЗИД на ЗУСЕФСУ се изменя наименованието на закона, а в пар. 70 е регламентирано, че до приключването на програмите за програмен период 2014-2020 г., съфинансирани от ЕСИФ разпоредбите на ЗУСЕФСУ запазват своето действие по отношение на управлението на средствата от ЕСИФ, както и по отношение на изпълнението и контрола на тези програми.

Както се посочи вече, административният орган твърди да е налице нарушение на чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ представляващо нередност по т. 2 към Приложение № 2 към чл. 2, ал. 2 от Наредбата за посочване на нередности. Също така, вече бе отбелязано, че чл. 70, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ посочва, че финансовата подкрепа със средства от ЕФИФ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансови корекции на следните основания по т. 3 - когато е налице нарушение на принципите на добро финансово управление в съответствие с изискването на чл. 33, чл. 36, § 1 и чл. 61 от Регламент № 2018/1046. Точка 2 от Приложение № 2 към чл. 2, ал. 3 от Наредбата за посочване на нередностите пък предвижда определяне на 100% финансова корекция в случаите, когато е налице нарушение на принципите за добро финансово управление в съответствие с чл. 4, § 8, чл. 7 и 8 от Регламент /Е. / № 1303/2013 година.

Легалното определение на понятието "добро финансово управление" се съдържа в чл. 2, т. 59 от Регламент 2018/1046, като се посочва, че това означава изпълнение на бюджета в съответствие с принципите на икономичност, ефективност и ефикасност.

Видно от разпоредбата на чл. 33 от Регламент (ЕС) 2018/1046, принципът на добро финансово управление включва: а) принципа на икономичност, според който ресурсите, използвани от съответната институция на Съюза за осъществяване на нейните дейности, се предоставят своевременно, в подходящо количество и качество и на най-добрата цена; б) принципа на ефикасност, който е свързан с най-доброто съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигането на целите; в) принципа на ефективност, който е свързан със степента, в която се постигат поставените цели посредством предприетите дейности.

Чл. 36, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1046 регламентира, че съгласно принципа на добро финансово управление бюджетът се изпълнява в съответствие с принципа на ефективен и ефикасен вътрешен контрол. Съответно, параграфи 3 и 4 посочват елементите на ефективния и ефикасния вътрешен контрол. Ефективния вътрешен контрол включва по-специално следните елементи: а) разделение на задачите; б) подходяща стратегия за управление и контрол на риска, която включва контрол на ниво получател; в) предотвратяване на конфликти на интереси; г) подходящи одитни следи и цялостност на данните в системите за данни; д) процедури за мониторинг на ефективността и ефикасността; е) процедури за последващи действия във връзка с установените слабости и изключения във вътрешния контрол; ж) периодична оценка на доброто функциониране на системата за вътрешен контрол. Ефикасният вътрешен контрол, от своя

страна, се основава на следните елементи: а) прилагане на подходяща стратегия за управление и контрол на риска, съгласувана между съответните участници във веригата за контрол; б) достъпност на резултатите от извършения контрол за всички съответни участници във веригата за контрол; в) основаване, когато е целесъобразно, на декларациите за управлението на партньорите по изпълнението и на независимите одиторски становища, при условие че качеството на осъществяваните дейности е подходящо и приемливо и че те са извършени в съответствие с договорените стандарти; г) навременно прилагане на коригиращи мерки, включително, когато е целесъобразно, на санкции с възпиращ ефект; д) ясно и недвусмислено законодателство, на което се основават съответните политики, включително основни актове относно елементите на вътрешния контрол; е) премахване на многократния контрол; ж) подобряване на съотношението между разходите за контрола и ползите от него.

В националното законодателство изискването за управление на публичните финанси при спазване на принципите на ефективност и ефикасност е закрепено и в чл. 20, т. 5 и т. 6 от Закона за публичните финанси.

В случая изводите на ръководителя на УО за нарушаване принципа на добро финансово управление - ефикасност, ефективност и икономичност са напълно обосновани, предвид некачествено извършените СМР в сградата на Софийска гимназия по хлебни и сладкарски технологии. Некачествено изпълнените ремонтни дейности са били известни на жалбоподателя в качеството му на възложител, а отделно на самия него в качеството на бенефициер са били дадени препоръки за отстраняването им, които обаче не са изпълнени. Несъмнено е налице неупражнен или недостатъчен контрол от страна на МОН по отношение изпълнението на договора, сключен с „ТЕВА“ ДЗЗД.

Бенефициентът трябва да извършва процедура по вътрешен мониторинг, осъществявана от екипа по проекта/бюджетната линия (финансовия план), спрямо изпълнителите по сключените договори за възлагане на обществени поръчки за строителство, съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г., като процедурата включва извършване от бенефициента/екипа по проекта/бюджетната линия (финансовия план) на проверка на мястото на изпълнение на съответната дейност, за което следва да бъде подписан двустранен констативен протокол, удостоверяващ съответствието между заложените, актувани и реално изпълнени СМР. Констативният протокол следва да се базира на извадкова проверка на изпълнените СМР спрямо договора с изпълнител. Проверката се извършва преди съставяне и подписване на всеки протокол за приемане на извършени СМР.

В случая категорично по делото се установява, че жалбоподателя не е изпълнила както задълженията си на възложител във връзка с контрола по време на строителството, така и на бенефициер по АДФП - по отношение изпълнението на указанията на УО. Това несъмнено е довело до компрометиране целите на проекта, изразяващи се в подобряване на условията в училищата, на експлоатационните характеристики и удължаване на жизнения цикъл на сградите. При така описаните некачествени СМР няма съмнение, че осигуряването на по-добри условия за работа в учебна среда не само не е постигнато, но както основателно е посочил ръководителят на УО - поставени са в риск безопасността и здравето на учителите и учениците.

В тази връзка заключението на вещото лице не следва да се кредитира с доверие, доколкото не съответства на събрания по делото и в административното производство доказателствен материал.

Нарушаването на принципа на добро финансово управление представлява нередност по чл.70, ал.1, т.3 от ЗУСЕФСУ, както е приел и ръководителят на УО на ОПРР. С оглед разпоредбата на чл. 70, ал.3 от ЗУСЕФСУ, финансовата корекция за този вид нередности се определя по

пропорционалният метод, когато не може да се установи размерът на реално установените финансови последици на нарушението, какъвто е и настоящият случай.

Размерът на финансовата корекция за тази нередност е законосъобразно определен по т.2 от Приложение № 2 към чл.2, ал.3 от Наредбата за посочване на нередности. В т.2 на Наредбата като нередност е посочено нарушаването на принципите по чл. 4, параграф 8, чл. 7 и 8 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, а доколкото в чл.4, параграф 8 е прокламиран именно принципът на добро финансово управление, нередността е правилно подведена под тази хипотеза от Приложение №2 на Наредбата, която предвижда финансова корекция до 100%. Доколкото дейностите не са изпълнени в пълнота и компрометират поставените цели, а именно благоприятна, достъпна и безопасна училищна среда и предвид потенциалния риск при използването на сградата, не следва да се определя минимален размер от 5 на сто финансова корекция. На база на тези мотиви УО е определил размер на финансова корекция от 10% върху допустимите разходите по Договор № BG16RFOP001-3.002-0016-C02-S-2 от 13.01.2020 г. с изпълнител ТЕВА ДЗЗД на стойност 2 012 128,14 лв. без ДДС, с предмет на договора: „И. - проектиране, авторски надзор и изпълнение на СМР за модернизация на образователната инфраструктура на Професионална гимназия по транспорт и енергетика „Х. Форд“, [населено място], на Софийска гимназия по хлебни и сладкарски технологии и на Професионална гимназия по аудио-, видео- и телекомуникации „А. С. П.“, [населено място]” – за обект - Софийска гимназия по хлебни и сладкарски технологии – 418 417,38 лв. без ДДС/502 100,86 лв. с ДДС, съгласно ценово предложение на изпълнителя.

С оглед на това съдът приема, че е спазен принципът на съразмерност и оперативната самостоятелност на ръководителя на УО е правомерно упражнена.

С оглед всичко изложено дотук, оспореното решение се явява законосъобразно по всички критерии на чл.146 от АПК и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

При този изход на делото следва да бъде уважено и направеното искане от процесуалния представител на ответника за присъждане на разноски по водене на съдебното производство. На основание чл. 143, ал. 3 от АПК и чл. 37 от Закона за правната помощ, във вр. с чл. 24 от Наредба за заплащането на правната помощ и чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. 144 АПК, на Министерство на иновациите и растежа - като юридическо лице, в чиято структура е издателят на акта, следва да се присъдят разноски по делото изразяващите се в юрисконсултско възнаграждение в размер на 360 лева, с оглед фактическата и правна сложност на делото и извършените от процесуалния представител действия.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предложение последно от АПК, Административен съд София - град, III отделение, 66-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Министерството на образованието и науката срещу Решение № РД-02-36-253/14.02.2024 г., издадено от заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020, като неоснователна.

ОСЪЖДА Министерството на образованието и науката да заплати на Министерство на регионалното развитие и благоустройството разноски по делото в размер 360 /триста и шестдесет/ лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

Съдия:

